

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXI. - Štev. 24 (1054)

Gorica - četrtek, 12. junija 1969 - Trst

Posamezna številka L 50

Pojavi pohujšanja v Cerkvi

Cas se strašno hitro spreminja, nekateri dogodki so za nas vse, ki smo navajeni starih kolozovov, marsikdaj nerazumljivi in na videz nemogoči in če hoče katoliški laik ob vseh mogočih spremembah stati, je nujno potrebno, da spremembam pogleda odkrito v oči, da loči dobro od slabega in da ima pogum dobro braniti in slabo obsoditi.

Spremembe so tudi v zunanjem ustroju Cerkve. Ekumenski koncil je odprl vrata mnogim odporom in uporom, ki danes pretresajo Cerkev. Beg pred problemi, s katerimi se danes Cerkev bori, je katoliškega laika nevreden. Zato bo morda prav, če pogledamo nekaterim teh problemov v obraz.

Imejmo pred očmi veliko resnico, da smo ljudje iz ilovice in duha. Tudi kot verniki smo taki, kot člani, kot udje svete Cerkve. In ne pozabimo, da so tudi duhovniki ljudje, da so ljudje tudi škofje. Tudi ti so ilovica in duh, ne samo duh, kakor bi marsikdaj laiki radi videli. V tej luči, v tej resnici je treba gledati tudi na dejstva, ki so danes tolikim katoliškim laikom v pohujšanje, v takšno pohujšanje, da nekateri kar tja v dan trdijo, da se vera spreminja in da se vse podira. To pohujšanje je marsikdaj farizejsko, zakaj resnico moramo vedno soditi v celoti, ne izbirati samo majhne delčke in jih napihovati ob okolnostih, ki so tu in tam lahko res slabe. Duhovniki zapuščajo svojo službo, različno tolmačijo postavbo o kontroli rojstev, se upirajo celibatu, se pridružujejo skupinam, ki razbijajo in plenijo, se ženijo in Cerkev jim daje celo spreglede.

SEDANJI ROD DUHOVNIKOV

Prvič pribijmo tole dejstvo: Samo duhovniško posvečenje ne ustvarja svetnikov, postavlja ga le za delivca zakramentov, za posrednika med Bogom in ljudmi. Pri tem duhovnik ohrani svojo osebnost, duhovniško posvečenje mu ne zabriše napak in slabosti, proti njim se mora boriti, kakor se moramo mi. Pada in vstaja kakor mi in če bo hotel doseči večno blaženost, bo moral zanjo prav tako trdo služiti kakor mi. Delamo majhne in velike napake, duhovnik tudi. To je človeško in mislim, če bi nam Bog dal angele za duhovnike, bi imeli strah pred njimi, bi ostajali daleč od njih, zakaj čutili bi, da so samo duh in da naše telesne revščine in slabosti ne bi tako poznali kakor duhovnik, ki je sam človek. Res je, da so nekateri duhovniki zašli, res je, da se nekateri upirajo nauku o kontroli rojstev, da se jih je toliko in toliko poženilo, res je, da jih je toliko in toliko v borbi za boljše socialne uredbe iztirilo. V odstotkih je to majhno število in naša velika napaka je v tem, da vedno vidimo le to, kar nam je tik pred očmi, kakor da Cerkev ni univerzalna. Poglejmo celoto! Vsaka vojska pozna dezertarje, pa zavoljo tega ne rečemo, da je vsa zanič! Vsaka ima tudi junake, tudi Cerkev jih ima. Čudno, da tudi mi kot katoliški laiki tako radi gledamo tja, kjer bi lahko kaj slabega videli in naprej pogrevali, namesto da bi poiskali svetle luči in šli za njimi. Slabo izpričujemo svoje katolištvo, če za časopisnimi novicami, ki so večših zvit in strupeno zapisane, capljamo kakor da nimamo svoje pameti. Ko bi bilo več trezno presoje, koliko manj pohujšanja bi bilo, koliko več pravega krščanskega duha.

SOKRIVDA VERNIKOV

In ob temle bi rad tole rekel: Koliko duhovnikov bi v svoji službi ostalo, ko bi imeli boljše vernike, koliko redovnikov bi v svojem redu ostalo, ko bi bili soratje res bratje? Koliko sestra, ko bi vsaka doprinesla svoj del? Tako pa marsikdaj govori samo ilovica brez duha. Malo, zelo malo je duhovnikov, ki ne bi začeli svoje poti z resničnim globokim poklicem. Vsak mlad duhovnik prične s svetim navdušenjem in če bi pogledali pozneje v njegovo življenje, bi marsikdaj videli, da so

bili slabi verniki tisti, ki so ga nalomili. Uprl se je, recimo krivici. Planili so po njem tisti, ki so krivico delali, pa se imeli za dobre katoličane. Poglejmo po Južni Ameriki, po Južni Italiji in še marsikje. Velike socialne krivice so dvignile glasove duhovnikov in škofov. Kako surovo so jim marsikdaj zaprli usta tisti, ki so nosili katoliško ime in bili visoko na lestevici časti! Ta in oni je omagal. Kakor sem že rekel, tudi duhovnik je človek.

Verjemite, da bi marsikateri duhovnik, ki je zapustil svojo službo, v njej ostal, ko bi se o pravem času mogel opreti na svoje vernike. Če bi tisti verniki, ki so duhovnikove napake obešali na veliki zvon in jih šepetaje nosili od soseda do soseda, molili za svojega duhovnika v stiski. Kar vprašajmo se, koliko očenašev pa smo za svoje duhovnike zmolili, za svoje farne, za škofijske, za duhovnike na sploh? Bore malo jih je tistih očenašev. Znamo moliti za vsakdanji kruh, za zdravje, za svojo družino, za svoje otroke, za svoje prijatelje. To se nam zdi naše, za vsak dan potrebno. Mar duhovnik s svojim duhovnim poslanstvom ne spada prav tako v naše vsakdanje življenje? Te ga se premalo zavedamo, zato prevzemimo tudi svoj del krivde, kadar je pri duhovniku kaj narobe. To je edino pravo gledanje katoliškega laika na duhovnika in njegove probleme.

KAREL MAUSER, ZDA

Sv. oče v Ženevi

V torek, 10. junija je bil sv. oče Pavel VI. ves dan odsoten iz Rima, kamor se je vrnil ob 23.50. Potovanje v Ženevo v Švici je bilo njegovo sedmo potovanje v tujino, odkar je zasedel sedež sv. Petra.

Dopolodne je sv. oče imel kar devet nagovorov, od katerih najvažnejši je bil tisti pred predstavniki Mednarodne organizacije za delo (OIT), ki letos praznuje 50 let svoje ustanovitve. Sv. oče je dejal, da je prišel na sedež te organizacije predvsem zato, da navoče opogumi, naj vztrajajo z vso odločnostjo v svojem poslanstvu miru in pravice v svetu. Krščansko pojmovanje dela je v tem, da dá poudarek človeku, ki delo opravlja. Delo mora biti v službi človeka, nikdar pa ne nad človekom ali proti njemu. Delavski konflikti bodo ostali nerešljivi, če se ne bo spoštovala človekova svoboda. Govor sv. očeta je trajal 45 minut in je bil sprejet od zastopnikov 121 včlanjenih držav z enominutnim aplavzom.

Sledila so nato v isti palači posamezna srečanja z različnimi delegacijami, nato pa je Pavel VI. obiskal mestno hišo, kjer so ga pozdravili predstavniki švicarskih oblasti. Popoldanske ure je preživel v župnišču župnije, posvečene sv. Nikolaju iz Flüe, ki je zavetnik Švice.

Popoldne se je nato izvršilo srečanje na sedežu Ekumenskega sveta krščanskih Cerkev. Sv. oče je iskreno priznal, da še ni dozorel čas, da bi se katoliška Cerkev

priključila temu Svetu. Ideološki in pastoralni razlogi zaenkrat tega ne dopuščajo, bo pa katoliška Cerkev vedno delo tega Sveta spremljala z velikim spoštovanjem in pozornostjo. Po govoru so vsi navzoči brali in peli določene odlomke iz sv. pisma.

Na večer je sv. oče opravil sv. mašo na prostem v parku »de la Grange«, ki se je udeležilo okrog 50 tisoč švicarskih in francoskih vernikov. Zadnje srečanje je imel sv. oče z abesinskim cesarjem Hailejem Selassijem. Pravi jo, da je bilo pri tem srečanju govora, kako pripomoči h koncu državljanske vojne v Nigeriji, kako pomagati do izselitve Judom, ki so ogroženi v arabskih državah in kako naj bi potekel prihodnji papežev obisk v Ugandi letos 31. julija.

Ves papežev obisk je potekel v miru in brez večjih incidentov. Opaziti je bilo nekaj mladincev, ki so nosili na srca napise »Papež je Antikrist«, nekateri maotični študenti pa so delili letake z obtožbo, da je papež »sluga kapitalizma«.

Šest let krmar Cerkev

21. junija 1969 se dopolni šest let od papeževe izvolitve, 30. junija pa bo šesta obletnica njegovega kronanja. Kjer je posebna slovesnost, je dovoljena votivna maša. V teh zmehenih in težkih časih smo še posebej dolžni moliti za poglavarja Kristusove Cerkev.

S kongresa evropskih manjšin

Med 15. in 18. majem je bil v Kolmarju na Alzaškem kongres Federalistične zveze evropskih manjšin. Kongresa se je udeležilo 80 delegatov iz različnih krajev Evrope. Med udeleženci kongresa so bili tudi zastopniki koroških Slovencev. Glavno predavanje je bilo posvečeno manjšinam v prostoru Alpe-Adria. O tej temi je govoril prof. dr. Valentin Inzko iz Celovca.

Na dan odprtja kongresa je podal poslovno poročilo o delovanju Federalistične zveze evropskih manjšin generalni tajnik Povel Skadegard. Obširno poročilo se je nanašalo na dvajsetletno delovanje te zveze. Govornik je dejal, da se zveza ne zavzema le za upoštevanje pravic etničnih skupin, temveč tudi za njihove specifične probleme. Tako podpira prošnje posameznih manjšin pri Združenih narodih, pri UNESCO, pri Evropskem svetu ali pri vladah držav, v katerih bivajo manjšine. Cilj teh manjšin je izdelava mednarodnega evropskega prava, ki bi se nanašal na etnične skupine in manjšine. To pravo bi moralo upoštevati njihove svoboščine ter zagotavljati etničnim manjšinam njih značilnosti in avtonomijo.

Videti pa je bilo, da se je nahajala Federalistična zveza evropskih manjšin ob svoji dvajsetletnici — kar je poudaril v svojem poslovnem poročilu tudi tajnik unije Skadegard — glede smeri v notranji krizi. Kot je razvidno iz resolucije, ki jo je kongres sprejel, sloni ta predvsem na idejni osnovi glavnega predavanja o manjšinah v prostoru Alpe-Adria. Dr. Inzko je poudaril, da je treba zvezi iskati izhod iz krize s tem, da osredotoči svoje delo v Evropi na posamezne pokrajine. V teh pokrajinah naj bi prišlo do čim tesnejšega sodelovanja med manjšinami, predstavnitvo evropskih manjšin pa naj bi to delo med letom in na vsakoletnih kongresih koordiniralo.

V resoluciji, ki jo je kongres soglasno sprejel, je rečeno: »Upoštevanje regionalnih značilnosti in posebnosti spada med glavne cilje Federalistične zveze evropskih manjšin, odkar je bila ta zveza pred dvajsetimi leti ustanovljena. Udeleženci kongresa z zadovoljstvom ugotavljajo, da pridobiva ta misel v marsikaterih deželah vedno bolj na aktualnosti.«

V ospredju kongresa je bilo tokrat vprašanje narodnostnih skupin v prostoru

Alpe-Adria. Dr. Inzko je podal zadevno temeljito analizo. Poudaril je, da je napredovala zaradi regionalnega sodelovanja in iskanja skupnih poti ne glede na državne meje v tem prostoru misel evropske integracije na podlagi upoštevanja značilnosti manjšin ter v duhu medsebojnega spoštovanja. Kongres pozdravlja, je nadalje rečeno v resoluciji, poziv evropskega sveta po gojitvi dvojezičnosti. Udeleženci opozarjajo na to, da so dani najboljši pogoji za uresničitev tega poziva Evropskega sveta na ozemljih, kjer bivajo manjšine.

Udeleženci kongresa izražajo nadalje trdno upanje, naj bi se vedno bolj uveljavljala misel, ki jo je izpovedala na kongresu prominentna osebnost, namreč, da je vsaka manjšina za državo okras in merilo, iz katerega je razvidno, na kakšni

stopnji prizadevanj za Združeno Evropo se nahajajo.

Pri glavnem predavanju o manjšinah v prostoru Alpe-Adria je bil navzoč tudi stalni avstrijski zastopnik pri Evropskem svetu, veleposlanik dr. Willfried Gredler. O dr. Tončiču, bivšem avstrijskem zunanjem ministru, ki je bil dan prej v Strasbourg izvoljen za generalnega tajnika Evropskega sveta, je dr. Gredler dejal, da bo zastavil v Evropskem svetu ves svoj vpliv za zadeve evropskih manjšin.

Za novega predsednika Federalistične zveze evropskih manjšin je bil izvoljen predstavnik Južnotirolske ljudske stranke, senator dr. Volgger. V predsedstvu zveze so zastopani tudi koroški Slovenci.

Naslednji kongres bo po vsej verjetnosti v Avstriji, in sicer na Gradiščanskem, torej na področju s hrvaško in madžarsko manjšino.

Vrnili so se iz Biafre

Prav o polnoči med preteklo soboto in nedeljo je sprejel sv. oče Pavel VI. 18 italijanskih tehnikov petrolejske družbe ENI, ki so končno po posredovanju Vatikana, mednarodne dobrotelne organizacije »Caritas« in nekaterih državnih poglavarjev po enem mesecu ugrabljenja s strani bifafrskih bojnikov za svobodo spet dosegli prostost. V Rimu na letališču jih je pozdravil sam predsednik italijanske republike Saragat, več ministrov, med njimi Nenni in razni funkcionarji družbe ENI.

Sprejem v Vatikanu je bil edinstven, saj se je zgodilo prvič, da je sv. oče koga sprejel ob tako pozni uri. Ideja, obiskati najprej in takoj sv. očeta, je vzniknila med tehnikmi, ko jih je letalo nosilo domov. Z njimi je bil ves čas msgr. Bayer, zastopnik mednarodne »Caritas«, potem katere Vatikan pomaga žrtvam civilne vojne v Biafri in ki si je stekel mnogo zaslug pri rešitvi omenjenih tehnikov. Vsi so bili v dobrih zdravstvenih razmerah. Ko so bili jetniki, so z njimi gverilci lepo ravnali. Jedli so fižol in krompir, edino, kar se trenutno v Biafri dobi. Italijanski tehnikki so izjavili, da so bili postali žrtve političnega izsiljevanja s stra-

ni generala Ojukwuja, voditelja bifafrskega odpora.

Skoro vsi osvobodenci so se naslednji dan v nedeljo 8. junija udeležili pogrebnih svečanosti v Milanu za desetimi pomorjnimi tehnikmi. Pogrebnim svečanostim je prisostvoval ministrski predsednik Rumor z več ministri, pogrebno sv. mašo pa je opravil sam milanski nadškof kardinal Colombo. V svojem govoru je omenil, da se veselijo ob srečnem povratku osvobojenih pridružuje bolečina ob smrti pomorjenih; njim naj velja pozdrav vsega ljudstva, ki zanje molí, z njimi sočustvuje in z njimi upa v posmrtno življenje.

Boj zoper pornografijo

V Bologni se je začelo posebno gibanje za boj proti pornografiji. Razveseljivo je to, da so se za to pobudo predvsem zavzeli mladi ljudje, ki hočejo zbrati milijon podpisov, da na ta način opozorijo javnost na veliko škodo, ki jo povzroča prostaško in nemoralno pisanje. Iz Bologne se je pobuda že razširila po vsej Italiji.

Kavčičev spodrsrlaj v Celovcu

27. in 28. maja se je mudilo na dvo-dnevnem uradnem obisku na Koroškem odposlanstvo izvršnega sveta Slovenije. Vodil ga je predsednik izvršnega sveta Stane Kavčič, v njem pa sta bila zastopana tudi člana istega sveta Bojan Lubej in inž. Franc Razdevšek.

Kakor pozdravljajo koroški Slovenci na eni strani dobre sosedske odnose med Koroško in Slovenijo, pa so ob takih kontaktih vendar že vnaprej zaskrbljeni zaradi izjav, ki bi jih utegnili podajati predstavniki iz Ljubljane na Koroškem o manjšinskem vprašanju. Ze večkrat so se namreč »znebili« predstavniki iz Jugoslavije izjav, s katerimi koroški Slovenci niso soglašali. Kar si je pa tokrat dovolil Kavčič, upravičuje odločen protest.

Znano je, kakšne posledice je zapustila na Koroškem nadstoletna germanizacija, da je bilo mnogo koroških družin med drugo svetovno vojno izseljenih, da pritisk po Kärntner Heimatdienstu (Koroški domovinski zvezi) še ni prenehal, da ta z nacistično usmerjenimi krogi v deželi zastopa stališče, da je le tisti Slovenec, ki se k slovenstvu priznava. Za »Bekennnisprinzip« — torej priznavalni princip — so se izrekli v deželi tudi socialisti, ob zadnjem uradnem obisku na Koroškem pa še Stane Kavčič iz Ljubljane.

Koroški tisk je mogel z zadovoljstvom in naslodo zabeležiti: »Laibachs Platze« — »Ljubljana je dala svojo odobrenje«. Socialisti so se rogali ter občudovali sprotno taktiziranje koroškega deželnega glavarja Sime, Slovenci pa...? Slovenci pa izjavljajo, da jih je Ljubljana na nesramen način izdala ter s Kavčičevo izjavo naknadno potrdila tudi likvidacijo obveznega dvojezičnega šolstva, ki so ga Nemci izsilili na podlagi priznavalnega principa.

Morda bo novo vodstvo Narodnega sveta vendar enkrat spoznalo, da »ministranje« komunistom koroškim Slovencev prav nič ne koristi in da so Kavčič in njegovi slej ko prej v prvi vrsti komunisti, katerim je narodnost deseta briga, manjšina pa kvečjemu drobiž za barantanje.

O politiki naj razpravljajo politične stranke

Med demokratičnimi Slovenci ter na Tržaškem in Goriškem so vzbudile splošno nevoljo vesti, kakršne so bile objavljene 3. junija na prvi strani »Primorskega dnevnika« v zvezi z gostovanjem Slovenskega gledališča iz Trsta v Beogradu. Tam je govorila o »uradnih razgovorih« med delegacijama Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ) in Socialistične zveze delovnega ljudstva Srbije. V odposlanstvu SKGZ so bili poleg njenega predsednika Vesela seveda še Kukanja, Samsa ter Švab, katerim se je na cilju pridružil Benedetič, vodja turneje tržaških gledališčnikov po Jugoslaviji. V istem dnevniku smo tudi brali, da so se ti ljudje sestali tudi s Titom.

Ce smo pravo poučeni, združuje Slovenska kulturno-gospodarska zveza — kot že ime pove — določene kulturne in gospodarske organizacije (a je v bistvu zgolj nepridna zveza dobro plačanih funkcionarjev!), medtem ko ima Socialistična zveza delovnega ljudstva (odnosno njen »alter ego« — Zveza komunistov Jugoslavije) izrazito politični značaj. Ker je ekskluzivistična SKGZ doslej že večkrat odhajala na takšne sestanke z njo (v Ljubljano, Novo Gorico, Koper, na Reko itd.), saj jih ima v zakupu, jo Slovenci — ne njeni člani, ki smo v ogromni večini — vprašamo, doklej misli pod krinko »gospodarstva in kulture«, v imenu naše zamejstva še žonglirati z matično domovino in politične namene? Skrajni čas je že, da prepusti politiko političnim strankam, ki jih imamo ter njihovim izvoljenim voditeljem, ker je to njihova naloga!

—dub

Uspel obisk v malawijski vasi

Ob velikem jezeru Malawi, v državi z istim imenom, sem srečala dve kanadski sestri misijonarki. Nagovorila sem ju in se kar sama povabila, da ju popoldan obiščem. Imela sem srečo. Ena od sester je bila ravno namenjena, da obišče neko vas kakih 10 km v stran.

Ceste v Malaviju so precej slabe, zato sva potrebovali kar precej časa, da sva prišli v namenjeno vas. Ker je na vsem lepem ozke poljske poti znanjalo, sva zapeljali kar čez nekaj travnik do prostora, kjer je rasla visoka kora, tam parkirali in že sva se napotili do vasi. Najprej sva prišli do žene, ki je sedela pod travnato streho, ki so jo podpirali štirje koli. Pod streho je gorel majhen ogenj, okrog pa so bili naloženi glinasti lonci, ki jih je žena sama izdelovala. V majhni posodici je imela nekaj »nsime« (nekakih žgancev) in pa lonec vode. Žena je sedela tam cel dan. Njena dolžnost je namreč bila, da čuva mali košček zemlje, na kateri je dozoreval riž. Okrog riževega prostora so bili zapiceni nizki koli v razdalji kakih dveh metrov. Drobna vrstica, ki si jo je žena sama naredila iz nekaj dolgih listov, je povezovala vse te kole, na vrstici pa so bile obežene stare zarjave konzervne škatle. Ko je žena videla, da se njenemu polju bliža kaka ptica, je potegnila za vrstico, konzerve so zaropotale in riž je bil rešen pred pticem. Riž je tako čuvala od ranega jutra, še preden je sonce vzhlo in potem še po sončnem zatonu — od zore do mraka — in še menda potarnala ni, saj je gotovo bila

vesela, da bo dobila v vasi nekaj riža za svojo družino. Pokazala nama je tudi obleke, ki jo je šivala za malo deklico. Ni imela sukance, zato si ga je sama pripravila, spet iz neke vrste listov.

Sestro sva nadaljevali pot do šole — obširne podolgovate niške zgradbe brez oken in brez vrat, pokrite z dolgo suho travo. Stopila sem v razred. Kakšna razlika med našimi in temi šolami! V razredu je bila le črna tabla, vzdana v prednji zid in ničesar drugega. Otroci sedijo na tleh, na zemlji, pišejo pa menda na kolenih. V dveh ali treh drugih razredih sem videla nekaj klopi. Nasproti šole je bila ravnateljova pisarna — mala hišica iz blata, krita s slamo. Zdrav dežja se je hišica začela nagibati. Morda ne bo preživela naslednje deževne dobe.

Ob strani šole so bila stranišča za učitelje in otroke. Obiskala sem tisto za učitelje — iz radovednosti. Spet čisto mala nizka kolibica iz blata in slame. Streha tega skoraj do tal in pokriva majhena vrata, tako da sem skoraj po vseh štirih prišla noter. Moram pa pohvaliti: proti vsakemu pričakovanju je bilo notri zelo čisto.

Ogledali sva si še učiteljsko naselje — kakšnih pet koč. Vstopila sem v eno in videla, da je znotraj razdeljena na tri prostoročke z mini-mini okenci. Znotraj hiše nisem videla niti enega kosa pohišstva, ničesar, razen par suhih vej. Če jim je ponoči hladno, si v kotu naredijo ogenjček in spijo ob njem. In kako spijo? Doma si napravijo tanek kos prepro-

ge iz slame ali iz trave. Tega položijo na tla in se vležejo nanj. Če kaj imajo, se pokrijejo, če pa ne, pa nič. Za kuhinjo imajo posebno malo kočico nasproti hiše. Če se ta zaradi dežja podere, pustijo »ruševine« in zraven zgradijo drugo.

Ko sva si ogledovali nizko podolgovato cerkvičo »sobotarjev«, je prišel k nama neki mož in naju povabil na svoje dvorišče, kjer smo srečali njegovi dve ženi in kopicco otrok. Mož je ribič in lovi ribe na jezeru. Ravno takrat je na tleh, doma narejenih bambusovih preprogah sušil na soncu majhne ribice. Ako more, jih proda, ako ne, jih pojedo doma, lačnih ust mu ne manjka. Njegovi otroci so bili zelo revno oblečeni, najmlajši so kar nagi, druga žena pa je bila ogrnjena samo v kos blaga. Vsi so bili izredno prijazni in vljudni in smo se pogovarjali, čeprav smo govorili vsak svoj jezik.

Ko sva se poslovili, je mož prosil sestro, če jo sme obiskati in ji prinesiti nekaj ribic, ker je bila tako prijazna, da ga je obiskala. Nazaj grede sva spet šli mimo žene ob riževem polju, prebredli potoček in že sva spet bili na poti proti misijonski postaji.

Zinka Hercog, laična misijonarka
P. O. Box 2527, Lusaka, Zambia

Čigavi so narodni heroji?

Pod tem naslovom mastno tiskanega članka v okviru, z dne 23. maja t.l. na prvi strani 6. (736.) številke tržaškega »Dela«, glasila PCI v slovenščini, se je podpisal St. S. (Stojan Spetič, visokošolec, sicer že nekaj časa uslužbenec uredništva »Primorskega dnevnika«).

Najprej so po redu »katoliški« mladinci (besedo katoliški je stavil pod navednice), v zvezi s slavoslovnim tekom — STEDO, partizanskimi pesmimi in Pinkom Tomažičem. Sledi »pisatelj tržaškega poretka (danes tudi politik)« — Boris Pahor, seveda. Očita mu »strukturalizacijo mučenika« za polemično strankarske namene Slovenske levice »ker misli, da bo s tem opral (?) ostrino svoje kvalunkvistične politike.« H kraju daje — njemu in njegovim somišljenikom kajpak — pod nos dva odstavka nekega Tomažičevega pisma, kjer pravi, da je njegova pot drugačna od ostalih, in da se njegovi cilji z njihovimi ne morejo strinjati (očitno gre za nacionaliste).

Ni, da bi tu segali po odvetniški togi in se पुलili za obrambo katoliških akademikov, ki je ne potrebujejo, ali celo profesorja Pahorja, ker mu je neki neizkušen mladenič vršel rokavico v obraz, čeprav se njegova rojstna letnica nekako ujema s Pahorjevom letom rešitve iz peklenkih nacističnih taborišč in se je — izživca — komaj »opasal med dvema bradama« (da se izrazimo po starem germanskem pravu).

Na zatočni klopi je namreč tržaška federacija PCI sama, ker jo je nranjo potisnil njen nespretni novi (po Šiškoviču) slovenski delfin.

Edino vprašanje, ki mu ga nekako mimogrede zastavljamo v imenu skupne slovenske obtožnice, se glasi: »Recite nam odkrito, bi li bil danes premočrtni, junaški Pinko Tomažič, ki ste si ga doslej ljubosumno lasili, še član vaše partije (če bi bil vaš sploh kdaj vstopil!), ko na vodstvu — razen par izjem — ni več slovenskih ljudi s slovensko zavestjo in hrbtnico, odkar so jih Vidali in njegovi oprčički nasilno izgnali ali zvičajno odstranili?»

In če moramo v letu 1969 (!), četrto stoletje za zmogoviti osvobodilni vojni, še govoriti o hlapčevanju in izkoriščanju Slovencev, tedaj imamo predvsem pred očmi tržaško federacijo PCI, ki z zameno svojega političnega sekretarja Vidalija s Semo in le-tega s sicer simpatičnim Cuffarom, še ne kaže vidnejšega premika do tolikanj terjane in zaželene enakopravnosti njenih slovenskih članov z italijanskimi, oziroma z italijansko govorečimi.

Prvomajska povorka s komaj enim (!) slovenskim napisom v morju italijanskih in italijansko-slovenska protifašistična demonstracija pred oskrumjenim spomenikom padlih borcev (po večini Slovencev) v Miljah s kar tremi govori in italijanskimi in nobenim slovenskim (!), je tudi za vsakega poštenega slovenskega komunisto vse kaj hujšega kot pa Pahorjev »kvalunkvizem«, ki ga je »na višji ukaz« iznašel nadebudni Stojan Spetič: To je podlo izdajstvo!

Slovenski antifasist iz Rojana

Praznik češenj v Mačkovljah

Praznik češenj v Mačkovljah je postal že tako privlačna tradicija, da ni nikomur še bilo žal, če se ga je udeležil. Zasluga za to gre seveda v prvi vrsti pozrtvovalnim prirediteljem, ki skušajo pripraviti vsako leto čim bolj pester in zanimiv spored, tako da zadovolji starejše in mladino ter ljudi vseh misljenj.

Tudi letošnji Praznik češenj je prav dobro uspel in je v nedeljo popoldne privabil veliko število ljudi tako iz bližnjih krajev kot tudi iz mesta. Na razpolago so bile domače češnje, vino, prigrizek in sročolov. Z velikim zanimanjem so prisotni sledili tudi sporedu. Kot prvi je nastopil mačkovljski pevski zbor, okrepljen z novimi mladimi močmi, pod vodstvom prof. Mamola ter pozneje še moški pevski zbor »Valentin Vodnik« iz Doline, ki je pod izkušenim vodstvom prof. Ignacija Ote potrdil sloves dobrega zbora.

Za res veselo razpoloženje pa je poskrbel mladinski glasbeni ansambel »Jana« iz Steverjana, ki je s tem prvič nastopil na Tržaškem, in po pravici moramo reči, da se je zelo dobro izkazal. Na prazniku je letos prvič nastopila tudi godba na pihala iz Brega, ki je s svojimi zvoki zabavala udeležence ter pomagala vzdrževati prijetno razpoloženje.

Priložnostni nagovor je imel prof. Ivan Artač, ki je predvsem poudaril pomen praznika kot izraz volje naših ljudi po življenju, medsebojnem spoštovanju in sodelovanju.

Mačkovljska mladina je zato lahko samo ponosna, da ima v sebi to življenjsko silo in jo izraža na tako naraven način. Priznanje ji gre tudi za izredno požrtvovalnost, kajti vedeti moramo namreč, da zahtevajo takšne prireditve mnogo truda ter materialnega in organizacijskega dela.

★

Praznik piva

1. in 2. junija so delavci pivovarne Dreher priredili v Bazovici že drugo leto praznik piva z zelo peštrim sporedom: od vlečenja vrvi do tombole in od teka čez drn in strn do tekme, kdo poje najhitreje več makaronov ali spije več piva. Praznik je priklical v Bazovico veliko Tržačanov in tudi Kraševcev, ki so jedli, pili, plesali in zijala pasli ob tako različnih razvedrilih.

Med plesom »rašpe« (najbolj razgibani ples) je 58-letnega možakarja iz Trsta zadela kap, ko je vse občinstvo zabaval z »mladeniško« razposajenostjo. Na poti v bolnišnico je umrl.

Zanimivo je, da so ljudje najbolj do vzetni za take vrste zabave, kjer se je in pije, in da je veliko manj zanimanja za lepe, prijetne prosvetne zabave. Skoda, da je izpadel iz programa nastop domačega moškega pevskega zbora »Lipa«, ki je predstavljal edino slovensko točko dvodnevnega praznika piva.

S TRŽAŠKEGA

Stavka sindikata slovenske šole v Trstu

Ker prosvetno ministrstvo še ni sprejelo zahtev slovenskih šolnikov ob stavki 20. februarja letos, ker ni raztegnilo zakonov Bellisario na slovenske šole, ker ni uredilo pravnega in službenega položaja šolnikov, ker ni rešilo vprašanja nestalnih profesorjev niti vseh ostalih splošnih vprašanj, zaradi katerih stavekajo tudi sorodne italijanske sindikalne organizacije, je Sindikat slovenske šole na svoji seji 27. maja t.l. sklenil, da bo stopil v stavkovno gibanje ob zaključku letošnjega šolskega leta.

Kot zadnje vest smo prejeli od tajništva Sindikata slovenske šole obvestilo, da je imenovano tajništvo prejelo v torek, 10. junija ob 18. uri od prosvetnega ministra v Rimu brzojavno poročilo, v katerem resorni minister Ferrari Aggradi v glavnem sprejema zahteve Sindikata slovenske šole v zvezi z napovedano stavko. Pričakovati je zato, da bo odbor Sindikata preklical že napovedano stavkovno gibanje.

Seminar za otroške vrtnarice

V Gregorčičevi dvorani v ul. Geppa v Trstu je bil pretekli teden dvodnevni seminar za slovenske otroške vrtnarice s Tržaškega. Didaktičnih in jezikovnih predavanj so se udeležile vse naše otroške vrtnarice.

Kongres Krščanske demokracije

V soboto in nedeljo je bil v palači Diana v Trstu pokrajinski kongres Krščanske demokracije, na katerem so izvolili odposlance za deželni kongres stranke, ki bo

14. in 15. t.m. v Arta Terme v Karniji. Kongresu je predsedoval minister za birokratsko reformo Gatto, udeležilo pa se ga je 163 odposlancev iz raznih stranknih sekcij.

Slivno

Katoliški Slivenci izražamo svoje veselje ob imenovanju msgr. Jožeta Zabkarja za nadškofa in apostolskega pronuncija na Finskem, saj je vsaj na pol naš sorjak: njegova mama gospa Justa je bila rojena pri nas in je tu preživela svoja otroška leta. Se vedno se rada spominja oseb in krajev, ki so v zvezi z njeno nekdanjo mlado srečo, in jih rada obišče, če le more.

Naše veselje bi bilo popolno, ko bi nas nekoč obiskal visoki cerkveni dostojanstvenik msgr. Jože Zabkar ter maševal v naši slivenski cerkvi, kjer bi takrat odmevala mogočna pesem kot še nikoli doslej: Ecce, sacerdos magnus - Glejte, veliki duhovnik!

Drugi razlog našega zadovoljstva pa je srebrna sveta maša, ki jo bo med nami daroval naš gospod Albert Metlikovec, sedanjji župnik v Ajdovščini, v nedeljo, 15. t.m. ob 19. uri. Pridigal bo isti govornik kot za njegovo novo mašo, to je g. Viktor Stanič. Že sedaj izražamo gospodu srebrnomošnišku prisrčna voščila in iskrene čestitke ob njegovem jubileju.

Križki učitelji in šolarji prijetno presenetili

Preteklo nedeljo so križki šolarji ponovili v domači prosvetni dvorani kulturni program, ki so ga prvič izvajali ob imenovanju svoje šole po umetniku slikarju Albertu Sirku. Program je v dvorani prišel zelo do izraza in pokazal, kaj so ti šolarji pripravili. Pred polno dvorano svojih staršev in prijateljev so tako navdušeno, prisrčno in lepo peili ter deklamirali, kot da bi se pred nami zvrstili pravi mali umetniki. Vse navzoče so tako prevzeli s petjem, da jih je občinstvo prekinjalo z navdušenim ploskanjem kar med pesmijo, ki so jo morali ponoviti.

Po akademiji je sledila še igrice »Povodni mož«, katero so pripravili šolarji med pošolskim poukom pod vodstvom učiteljice Ukmar-Koštutove. Najboljši je seveda bil povodni mož, ki je lepo igral, še lepše pel in si osvojil s svojim simpatičnim nastopom še v prvem dejanju vse prisotne. Isto velja tudi za ostale igralce, ki so vsi rešili svoje vloge tako, da jim moramo samo čestitati.

Učiteljem, zlasti pa Tonetu Kostnapplu in Koštutovi vse naše priznanje!

Bogoskrunstvo na pokopališču v Gropadi

V noči med 5. in 6. junijem so zlikovci — ne vemo, kako bi jih drugače imenovali — prevrnili in razbili križ z vso ograjo, pri katerem pogrebi iz Gropade počivajo in pomolijo, ko spremljajo svoje rajne na zadnji poti na pokopališče v Bazovici. Take vrste bogoskrunje dejanje se je na tem mestu v tem desetletju ponovilo že tretjič. Enako tudi s križem na poti iz Padrič do Bazovice.

Kaj je v človeku, da se loti takih dejanj? Sovraštvo do Prijatelja, ki je dal življenje za vse ljudi in torej tudi za te zlikovce? Sovraštvo do slovenske besede, ki je vklesana na kamnitem križu »Tu počivajo pogrebi iz Gropade«? Vsekakor sovraštvo, ki človeka drži v smrti, v temi in ga dela otroka hudobe.

Gropajci bodo gotovo preuredili ograjo in postavili spet na častno mesto žalostni križ, ki jih spominja na drage pokojne. Odrešeniku, ki je tarča sovraštva tistim, ki delajo hudo, bodo dali zadostne v župnijski cerkvi med slovesnostjo prvega sv. obhajila prihodnjeno nedeljo, 15. junija.

Odobren proračun zgoniške občine

Pred kratkim je zasedal zgoniški občinski svet, na katerem je bil z osmimi glasovi KPI odobren proračun za letošnje leto. Trije svetovalci Slovenske skupnosti so se vzdružili. Na seji niso bili prisotni svetovalci PSI, ki sicer pripadajo večinski skupini. Med drugim so na seji tudi razpravljali o pripravah za občinsko razstavo domačih vin, ki bo od 14. do 16. t.m.

Lep uspeh tria Bordon

Trio Bordon z duetom Darija in Darka iz Doline je na tekmovalju »Novi ansambli, nove melodije«, ki ga je organizirala ljubljanska RTV, zasedel prvo mesto. Finalnega tekmovanja se je udeležilo 25 slovenskih ansamblov. Trio sestavljajo Bruno Bordon, harmonika, Lucijan Hrvačič, bas orglice, in Jordan Kralj, kitara orglice. Duet pa Dario Lovriha in Darko Jerco.

Sola na prostem na slovenski misijonski postaji Matero v Zambiji. V to šolo hodijo otroci, ki niso bili sprejeti zaradi pomanjkanja prostora v zidane šolske prostore. Samo v Matero obiskuje šolo na prostem 1300 otrok.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Letošnji primorski novomašniki

Na praznik sv. Petra in Pavla, 29. junija bodo posvečeni v Marijini cerkvi v Logu pri Vipavi letošnji primorski novomašniki: Berce Bogdan iz Dornberka, Bratina Pavel iz Kamenj, Hrst Slavko iz Sedla, Premrl Vid iz Hrenovic, Raspor Franc iz Vrhpolja, Stegu Vili iz Prema ter Šavelj Adolf iz Idrije. Posvečenje se bo začelo ob 9. uri. Vabimo vernike, naj molijo za novomašnike, da bi bili sveti in goreči delavci v vinogradu Gospodovem.

Odkritje spominske plošče

skladatelju Ivanu Laharnarju

V nedeljo, 15. junija ob 16. uri po jugoslovanskem času bodo goriški študentje odkrili spominsko ploščo skladatelju Ivanu Laharnarju na njegovi rojstni hiši na Sentviški gori.

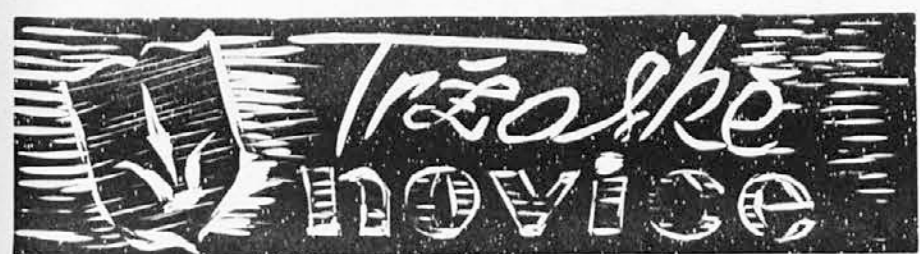
Ivan Laharnar izhaja iz preproste kmečke družine. Ze zgodaj je pokazal izreden talent za glasbo. V Cecilijanskem duhu so nadarjenega fanta izpopolnjevali v glasbi predvsem Adolf Harmel, župnik v Šebreljah, Ivan Kokošar, kaplan v Cerknem in nato šentviški župnik Franc Kovač, ki ga je poslal v orglarsko šolo v Ljubljano. Ko je prejel dovolj izobrazbe in harmoniji in tudi v klasični cerkveni glasbi, se je lotil sam komponiranja in poučevanja pevskega zbora doma na šentviški gori in drugod pri vaških cerkvenih in svetnih zborih. V naslednjih letih je že začel z ustvarjanjem zbirke cerkvenih in svetnih skladb. Zbori še vedno radi pojo njegove melodiozne pesmi. Za slavje pripravljala domači mešani zbor vrsto njegovih bolj zahtevnih pesmi.

O Ivanu Laharnarju glasbeniku je prof. Zorko Harej napisal lep članek v letošnjem koledarju Goriške Mohorjeve družbe.

Proslava stoletnice briškega tabora in praznik češenj v Brdih

V nedeljo, 1. junija so Brici in mnogoštevilni gostje z vso svečanostjo praznovali dopoldne stoletnico narodnega briškega tabora, popoldne pa praznik češenj. Na prostoru v neposredni bližini, kjer se je 25. aprila 1869 vršil tabor, to je v dolini potoka pod Dobrovskim gradom so se zgrnile množice ljudstva, praznično razpoložene kot nekdanj na narodnih shodih. Po uvodnih pesmih mladinskega zbora osnovne šole na Dobrovem je imel slavnostni govor pisatelj France Bevč. Orisal je potek in pomen narodnega briškega tabora. Združeni pevski zbori, med njimi Briški oktet s spremljavo godbe Ljudske milice iz Ljubljane so mogočno odpeli čitalniške in druge budnice. Vse petje je dirigiral domačin Vojko Peršolja, učitelj glasbe. Nastopila je tudi folklorna skupina iz Bohinja z raznimi narodopisnimi prizori, popoldne tudi Maroltova skupina iz Ljubljane.

Popoldne se je na istem prostoru razvil praznik češenj, ki je dal svoj najlepši izraz v alegorični povorki. Otroci so prikazali češnjevo cvetje in sad, starejši pa nabiranje in prodajo češenj. Nastopile so Brike v noši izpred sto let s »čestelami« na glavi, navrhani s češnjami, ob njih moški s polnimi optniki (»kōšpami«) na ramenih, za njimi najmlajši še s koški, z roštom in polnimi jerbasi, nato koši in plateni dvokolesni vozovi z volovsko vprego; zatem kmetaki koleslji (»brišči«) s konjsko vprego ter stari in novejši avtomobili, s katerimi sedaj prevažajo sadje. Zaključili so alegorični vozovi s prikazom dela pri trtiah in pri češnjah.

Tržaški nadškof obiskal ladjedelnico Sv. Marka

V četrtek, na praznik Sv. Rožnoga Tesla, je tržaški g. nadškof maševal in pridigal v ladjedelnici Sv. Marka, ki so jo bili zasedli delavci. Sv. maše so se zbrano udeležili vsi delavci, ki so bili tedaj v ladjedelnici. Bilo jih je okoli tristo. G. nadškof se je z delavci razgovarjal o njihovih potrebah in zahtevah ter jim je obljubil svojo pomoč.

Rojan

Tržaški g. nadškof obiskuje župnije v mestu. Čez štirinajst dni, to je 22. junija, bo opravil pastirski obisk v naši župniji. Program njegovega obiska je naslednji: med sv. mašo ob 8. uri bo otrokom iz naše župnije podelil zakrament sv. birne. Ob 9^h bo maševal in pridigal za slovenske vernike (mašo bo prenašal radio). Ob 10. uri bo maševal in pridigal za italijanske vernike. Ob 11^h bo prišel v Marijin dom, kjer se bo srečal s predstavniki slovenskih župnijskih organizacij.

Z GORIŠKEGA

Letošnje duhovniške posvetitve

Mašniško posvečenje za goriske novomašnike bo letos 22. junija v oglejski baziliki. Mašniško posvečenje za sedem novomašnikov Slovenskega Primorja je napovedano za 29. junija v Logu pri Vipavi. Tržaška škofija bo imela letos enega novomašnika, ki bo posvečen 29. junija.

Goriški občinski svet je odobrili proračun za tekoče leto

V ponedeljek, 9. t. m. je goriški občinski svet zaključil razpravo o proračunu za tekoče leto in ga tudi odobrili z 28 glasovi proti 8. Za proračun so glasovali vsi odborniki in svetovalci leve sredine, ki sestavljajo izvršni odbor in vodijo upravo, in sicer demokristjani, socialisti in trije svetovalci liste SDZ (dr. Štiligoj, dr. Bratuž, dr. Bratina). Proti so glasovali liberalci, misovci in komunisti.

Proračun izkazuje 2.487.095.000 lir dohodkov in ravno toliko izdatkov. Proračun je torej uravnotežen, kar pomeni, da ni nobene pasive. Letos je 197.640.000 lir več dohodkov kot lani in samo družinski davek vrže 32 milijonov več.

Kar zadeva izdatke pa ugotovljamo, da gre kar 1.043.250.000 lir za osebje, to je 112.140.000 lir več kot lani!

Prebivalcev je občina imela 1. januarja letos 43.663 in na vsakega prebivalca pride 55.126 za usluge ter 1.835 lir za odplačevanje dolga, ki ga je bilo 1. januarja letos 2.323.858.337 lir.

Proračun za razne investicije (zgradbe in drugo) predvidega, seveda z državnimi in delničnimi prispevki, 4.142.905.000 lir, ali 87.875 lir na prebivalca.

V imenu svetovalcev skupine SDZ je dr. Štiligoj živo posegel v razpravo in se ustavil zlasti pri točkah, ki zanimajo občane slovenskega jezika. O tem pa bo beseda prihodnjih.

Namen pastirskih obiskov je, da se škof osebno prepriča o verskem življenju v župnijah, spozna težave in potrebe, ter da primerna navodila za naprej.

Zasedba ladjedelnice Sv. Marka

Delavci Sv. Marka so pretekli teden zasedli obrate ladjedelnice, da bi na ta način še bolj pritegnili pozornost odgovornih krogov na kritični položaj ladjedelnice in celotnega tržaškega gospodarstva.

Delavcem so izrazila svojo solidarnost tajništva raznih strank ter so jih v zasedeni ladjedelnici obiskale razne delegacije, med drugimi tudi delegacija Slovenske skupnosti, ki so jo sestavljali politični tajnik dr. Drago Štoka ter člana izvršnega odbora Drago Legiša in Saša Rudolf.

V sredo, 4. junija, je večina na seji deželne svete odklonila razpravo o komunistični resoluciji o položaju v Sv. Marku. Zato so svetovalci KPI in PSUUP iz protesta zapustili dvorano. Kasneje sta zapustila dvorano tudi predstavnika Slovenske skupnosti Štoka in Furlanskega gibanja Di Caporiaco.

Naslednjega dne popoldne so iz solidarnosti stavkali tudi vsi kovinarji.

Družinska sreča

Pred kratkim je žena bivšega pokrajinskega svetovalca Slovenske skupnosti Saše Rudolfa, Vally, povila sina, ki so mu dali ime Ivan. Prijatelji iz Slovenske skupnosti srečnima staršema iskreno čestitajo.

† Edvard Martinuzzi

V glavni bolnišnici v Trstu je nedavno umrl 37-letni igralec Slovenskega gledališča Edvard Martinuzzi. Na zadnjem pot ga je poleg sorodnikov pospremila velika množica prijateljev in znancev. Pokojnikovim sorodnikom izrekamo globoko sožalje.

Kontovel

V nedeljo, 15. t. m. bomo imeli procesijo z Najsvetejšim ob 11. uri dopoldne. Pri nas je navada, da je na Telovo procesija v Sv. Križu, v nedeljo kasneje na Proseku in teden potem v Kontovelu. Tako je prav, ker si na ta način duhovniki pomagajo med seboj in tudi verni ljudje lahko obiskujejo svoje znance in skupno počastijo Jezusa. Povabljeni so najprej seveda vaščani, a tudi drugih ne zavračamo.

Popoldne pa bomo imeli blagoslovitev krstnega kamna ob 4^h. Menimo, da je taka slavnost bolj redka v naši škofiji. Sodelovali bodo predstavniki vaščanov, ki so bili krščeni pri dveh prejšnjih krstnicah. S tem bi radi poudarili kontinuiteto vere, ki nam je bila izročena od pradedov in ki mora trajati še naprej in se poglobiti. Krst je prvi in najvažnejši zakrament, zato se v zgradbi vsake cerkve daje velika pozornost krstnici. Da poudarimo to slovesnost, smo povabili našega škofovega vikarja dr. Škerla. Skupno bomo obnovili krstne obljube, ki še vedno veljajo, čeprav so botri za nas odgovorili pred mnogimi leti. Krstnica priča o naši veri in o zavzetosti za vero z naše strani.

Tržaški regulacijski načrt in Kras

Tržaški občinski svet mora do konca tega meseca odobriti regulacijski načrt. Tržaški občinski svet ga je v smislu urbanističnega zakona iz leta 1942 odobrila leta 1965. Pripomniti je treba, da takratni svetovalec Slovenske skupnosti ni glasoval zanj, ker ni upošteval nekaterih slovenskih zahtev. Kot je znano, mora regulacijski načrt potrditi deželna uprava (prej pa vlada). Dežela je letos občini vrnila načrt z nekaterimi bistvenimi spremembami. Kmalu nato je nastal val polemike.

Celotno vprašanje je zelo obširno in zapleteno. Zato se bomo v tem članku omejili na tisto področje, ki nas kot narodno skupnost morda najbolj zanima, to je naš Kras, v kolikor spada v tržaško občino.

Prejšnja tržaška občinska uprava je predvidevala, da se bo število prebivalstva v vsej občini povečalo na 532.000 ljudi. Ker je v mestu le še malo prostora, bi morali ti ljudje iti tja, kjer prostor je, to je na Kras. Od Bazovice do Sv. Križa bi se doselilo na kraško planoto kar sto tisoč ljudi. Bazovica bi imela 50.000 prebivalcev, Opčine 60.000, Sv. Križ 15.000 itd. Dežela je to točko (poleg nekaterih drugih) zavrnila in znižala število predvidenega prebivalstva od 532.000 na 360.000. Od tega odpade na kraško planoto 45.000. Tržaška občina mora deželne spremembe, valne točke v glavnem sprejeti, ali pa začetni sestavljati nov načrt, kar bi lahko trajalo tudi pet let. Možno so pa nekatere spremembe v dogovoru z deželo. In v okviru te možnosti moramo Slovenci postaviti nekatere točke, da se prepreči grozeča škoda.

Za kaj gre? Najprej je treba povedati, da je načrt dober v toliko, v kolikor ne dopušča divje gradbene mrzlice na Krasu, ki bi v nekaj letih požrla vso razpoložljivo zemljo. To bi bilo Slovencem v narodnem pogledu nepopravljivo škodljivo. Je pa v načrtu, odnosno v deželnih spremembah nekaj, kar nam tudi škoduje: prepoved vsakega zidanja v kmetijski coni ter uvedba tako imenovane kraške cone. Naši ljudje upravičeno zahtevajo, da bi smeli zidati na svoji zemlji hiše zase in za svoje otroke. Zemlje ne bi prodajali, želeli pa bi, da ne bi bili prisiljeni kupiti zemljo za svojo ali svojih otrok hiše kje drugje, ko pa imajo sami zemljišče. To pa zlasti zato, ker bi imeli drugi, ki imajo denar, pravico zidati v kraški coni na tako imenovanih odprtih področjih. Kraška cona namreč obsega obstoječe vasi na planoti ter odprta področja med vasi ter kmetijskimi in zelenimi conami. Za odprta področja bodo izdana gradbena dovoljenja samo na podlagi podrobnišnih načrtov (piani particolareggiati). Najmanjša površina bo morala imeti 100.000 kvadratnih metrov ali 10 hektarov. Bogataši si bodo tako lahko kupili in zidali, domačini pa na svoji zemlji ne bi smeli zidati. Zato bi bila nujno potrebna sprememba v tem smislu, da bi lastnik-kmetovalec na svojem zemljišču v kmetijski coni lahko zidal zase in da bi odpravili možnost zidanja na podlagi podrobniških načrtov (piani particolareggiati), kar bi le podpiralo špekulacijo in raznarodovanje. Vinkulacija zemljišč pomeni znižanje njihove vrednosti. Zato bi bilo tudi pravilno, da bi lastniki za hudo omejevanje lastniške pravice z vinkulacijami dobili pravično odškodnino.

M.J.

Prireditve raznih šol na Goriškem

Ob koncu šolskega leta osnovne šole rade prirejajo zaključne šolske nastope. Poleg tistega, ki je že bil v Katoliškem domu, naj omenimo še nastop otroških zborov v Gradiški ob Soči dne 26. maja. Ta nastop oziroma tekmovanje je organiziralo didaktično ravnanstvo v Gradiški in povabilo na sodelovanje vse osnovne šole iz goriške pokrajine. Vsaka prilažena šola je morala zapeti obvezno Brahmsovo »Uspavanko« ter eno pesem proste izbire. Poleg raznih italijanskih šol so se tekmovanja udeležile tudi slovenske šole iz Gorice (ul. Croce in Randaccio skupno), iz Steverjana ter iz Doberdoba. Zbor iz Gorice je vodil g. Stanko Jeričijo, tistega iz Steverjana ga. Ada Černic, iz Doberdoba pa eden izmed učiteljev. Steverjanska osnovna šola je imela šolsko prireditev 11. maja, ko so obhajali materin dan. Otroci so nastopili v novi župnijski dvorani in se postavili z recit-

tacijami, prizori in petjem. Bila je tudi razstava ročnih del. Nekaj iz tega programa so naslednjo nedeljo pokazali v Katoliškem domu.

V Steverjanu so imeli prireditev tudi otroci iz otroškega vrta. Sestre, ki vodijo vrtec, so otroke lepo naučile pesmice, ranjanje in deklamacije. Tudi s temi najmlajšimi so bili starši zadovoljni. Nastop je bil na vnebohod, 15. maja.

Zaključne šolske prireditve imajo na programu še v Sovodnjah in sicer 14. junija, ter v Doberdolu, kjer je tudi že vse pripravljeno.

Prav je, da šole tam, kjer je mogoče, pripravijo svoje šolske prireditve in razstave. Take pobude so v veselje otrokom, ki vidijo v nastopih neko neposredno korist svojega učenja, so pa tudi vzgojno sredstvo v rokah učiteljskega, ki z nastopi vzpodbujajo otroke k boljšemu učenju.

Pismo učiteljev osnovne šole v Doberdolu

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

V zvezi z dopisom v Katoliškem glasu od 29. maja 1969, pod naslovom »O neki šolski prireditvi brez prave krizme« učitelji osnovne šole v Doberdolu odgovarjajo.

Z ogorčenjem zavračamo podlo sumničene in namigovane, da je bil avtor članka v Primorskem dnevniku iz dne 22. 5. 1969 o skupni šolski prireditvi v Gorici kdo izmed nas. Čudimo se, da se tako kvalificirana in ugledna oseba, kot je pisec članka, pripravljen zgoj svoje zgrešene domneve in da to svojo lažno sumnjo javno objavlja v časopisu. Svetujemo, da se avtor članka obrne direktno na uredništvo Primorskega dnevnika in se tam pozanima za pravega kritika skupne šolske prireditve.

Sola v Doberdolu ni sodelovala na zgoraj omenjeni prireditvi iz teh razlogov in da ne bo zlonamernih kritik, to-le pojasnilo:

Naši otroci, in ne samo naši, vsi radi nastopajo in zato pri prireditvah na domači šoli nihče ni izključen iz programa. Prav ta je najvažnejši razlog, da se nismo udeležili skupnega nastopa in ohranili našo tradicijo s prirejanjem zaključne šolske prireditve doma.

Med letošnjim šolskim letom smo priredili na šoli »Božičnico«, naši učenci so nastopili tudi na »Veselem toboganu« in na prvem natečaju zborovskega petja za osnovne šole v Gradišću. V programu imamo še zaključno šolsko prireditev, razstavno risb, razstavo slovenskih mladinskih knjig in srečolov. To v odgovor na žaljivo in psovko o »zabušanitih in godrnjačih«, ki čakajo samo na ukaze in stoje ob strani.

Učitelji osnovne šole v Doberdolu

Uredništvu Katoliškega glasu je žal, da je prišlo do neljube polemike v zvezi s šolsko prireditvijo v Gorici in tudi nam je žal, da so padli v to polemiko učitelji iz Doberdoba. Toda krivda ni naša. Ker pa je že do tega prišlo, hočemo povedati še nekaj naših pojasnil.

Veseli smo, da pismo, ki ga je objavil Primorski dnevnik dne 22. maja, ni prišlo iz vrst doberdobskega učiteljstva. Avtor članka v Katoliškem glasu je to samo dopustil kot domnevo. Vendar ostale tr-

ditve gg. učiteljev iz Doberdoba ne držijo.

Razne šole (Stevejan, Gorica, Sovodnja) so imele doma šolsko prireditev ali jo bodo imele in so tudi nastopile v Gradiški, a so kljub temu nastopile pri skupni šolski prireditvi v Gorici iz solidarnosti in iz ljubezni do slovenske šole. Kajti eno je nastopiti doma v šolskih prostorih ali na radiu, drugo je nastopiti na skupni prireditvi, ob kateri otrokom in udeležencem le zraste ponos na slovenske šole ob zavesti, da nas ni tako malo. To je pričakoval od vas g. župnik iz Doberdoba in, kolikor nam je znano, tudi številni doberdobski starši.

Nadalje imamo vtis, da nekateri ne razumejo pomena besede »zabušan«. Tako so v prvi svetovni vojni imenovali tiste vojake, ki so se z raznimi izgovori skrivali v zaledju, ker niso marali na fronto. Italijani so take imenovali »imboscati« ali »lavativi«. Beseda torej ni psovka, temveč pomeni človeka, ki nima poguma se neke izpostaviti, prevzeti neke odgovornosti, ker ni prejel »ukaza«. O takih učiteljih pravi zadnja Demokracija: »Učiteljem, ki se tej misli o skupnem šolskem prazniku (tako imenuje Demokracija skupno šolsko prireditev) nekako upirajo, pomenimo, da visi v Katoliškem domu prav majhen križ in zato ni njihov življenje v prav nobeni nevarnosti.«

Končno želimo povedati besedo še Primorskemu dnevniku, ki je vso to neljubo polemiko izzval. Čudimo se, da na eni strani tako hvali nastop »vseh slovenskih sil« v Standrežu, na drugi je pa tako neprijazno napadel skupno prireditev šolskih otrok, ki je prav tako združila v sodelovanju toliko slovenskih sil. Tako različno pisanje ni v korist slovenski šoli in ne sodelovanju, ki ga Primorski dnevnik zagovarja. Končno želimo opozoriti še, da isti dnevnik hote potvarja resnico, ko pravi v številki dne 5. junija, da je članek v Katoliškem glasu podpisal predsednik Zveze slovenske katoliške prosvete. Članek je podpisal katehet, to je šolnik. Kajti znano nam je, da Zveza slovenske katoliške prosvete ni imela nič prireditve, kajti opravi, kakor ni imela nič opraviti Slovenska prosvetna zveza. Naši šolniki »dobrovoljci« znajo sami organizirati svoje prireditve.

Tabor Slovenske prosvete na Repentabru bo 22. junija popoldne

† Msgr. Janez Hladnik

31 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA (S P O M I N I)

Bil sem pri maši. Potem grem v župnišče. Gospod Matevž me povabi: »Naprej, Janez. No, kaj boš povedal?«

»Sem prišel, da naredim prošnjo za lemenat!«

Pa se je veselo nasmehnil gospod Matevž, me prijazno pogledal in menil: »Nespameten si bil, da nisi tega že davno napravil.«

Ko sem prišel domov, me je mati čakala z vprašajočimi očmi.

»No, Janez, ali mi imaš kaj povedati?«

»Da, mati. Prošnjo za v lemenat sem oddal.«

»Bog bodi zahvaljen,« je mati od vesela jokala. »Niso bile zaman moje molitve in žrtve. To je največje veselje, ki sem ga mogla doživeti.«

Pa mi le ni bilo nikdar žal za leto, ki

sem ga zgubil v iskanju poklica, kajti tako vem, da sem se res odločil za tisto, kar sem dobro preudaril in sem Bogu za to leto prav posebno hvaležen. Tudi mi je bilo to leto dragocena šola za življenje, kajti naučil sem se mnogo koristnih stvari in popravil sem si zdravje ter si nabral moči za nadaljnje šolanje.

Kmalu sem dobil prošnjo ugodno rešeno in poziv, kdaj naj se predstavim v semenišču. Kako skrbno je mati vse pripravila, to je lahko umljivo. »Le pridn bodi, Janez! Marija ti bo pomagala, da boš to, kar ti in jaz želiva. Drugi teden te pridem že pogledat,« tako mi je dobra mati še govorila, ko se je koleselej že gibal in je konj zapaketal po dolu proti Logatcu na postajo in nato me je vlak odnesel proti Ljubljani, v semenišče. Sprejel me je častitljiv starinski portal, katerega nosita dva orjaka in napis: Virtuti et Musis, čednosti in umetnosti.

Ko sem prestopil semeniški prag, se mi je zdelo, kot da se mi je odvalilo silno breme in sem se začutil lahkega, breztežnega. Šel sem takoj v kapelo, kjer sem izročil Gospodu načrte moje bodoč-

nosti in z veseljem stopil med meni že znane sošolce iz Skofovega zavoda ter nato med tovariše istega letnika.

Pod vodstvom »ata« semeniškega vodje Ignacija Nadraba in spirituala dr. Cirila Potočnika sem začel novo obdobje svoje življenja.

MOJE PRVE VOLITVE

Politična borba med Slovenci je postajala vedno bolj ostra. Nam je sicer modri semeniški vodja zabičeval, da se nam v to ni treba mešati, toda kako naj stojimo brezbrizno ob strani, če pa imamo volilno pravico in so nas klicali na volitve, ki so tudi dolžnost!

Med liberalcem dr. Kramerjem in ljubljanim političnim voditeljem dr. Korošcem je šlo na življenje in smrt. Dr. Korošec je kandidiral leta 1924 za poslanca Slovenske ljudske stranke za mesto Ljubljano, na liberalni listi pa dr. Kramer. V političnih stvarih so gledali moji tovariši v meni enega, ki nekaj več je in zato sem seveda moral tudi bolj posvetiti tem zahtevam časa. Bila je to moja prva politična akcija.

Imel sem na skrbi volilni imenik bogoslovcev. Ni nas bilo več kot 25 z volilno pravico. Tedaj so pa začeli prihajati pozivi od liberalne, radikalne, socialistične in drugih strank, naslovljene na bogoslovce, katerih pa že ni bilo več v Ljubljani, ker so postali duhovniki. Njih imena pa so bila še vedno v imeniku. Našteli smo 30 glasov med bolnimi in odsotnimi.

Izvoljen je bil dr. Korošec s skromno večino 240 glasov. Liberalci so bili tako gotovi svoje zmage, da so imeli »popa v mašnem plašču« v obliki slamnatega moža že pripravljene, da ga bodo sežgali med sramotenjem na sredi Ljubljane. Seveda je potem vse v vodo padlo. Bilo je prvič, da je dobila v mestu Ljubljani večino Slovenska ljudska stranka, katoliško usmerjena in na krščanskem svetovnem nazoru zgrajena.

V KULTURNI POZICIJI

Ljubljanska univerza je bila še zelo mlada ustanova, saj je začela z delom šele leta 1919, ko se je ustalila Jugoslavija. Svobodomiselna inteligenca je takoj me-

nila, da nima na univerzi nihče drugi besede kot njeni pristaši. Toda upoštevali niso, da pošiljajo Skofovi zavodi iz St. Vida že nekaj let v svet akademike, kateri vedo, zakaj so katoličani. Tako se je na univerzi kmalu pojavila tudi močna skupina katoliških akademikov.

Poleg tega je obstajala na njej tudi teološka fakulteta. Nanjo se je vpisalo takoj od začetka tudi polno bratov z juga. V takih okolnostih nas je bogoslovce zadelo, da smo se udeležili kot polnopravni člani univerze zborovanja vseh akademikov.

Bila nas je lepa skupina. Pa tudi drugih naše misli je bilo za eno stotino. Toda, kaj hočeš s temi Kranjci med te južnjake. Neka stрупena akademika je govorila, da so ji kar kače in krastače letele iz ust. Kar zavil bi ji človek vrat smrklji, če bi bilo dovoljeno. Kdo bo pač kos tem žlobudram?

Edini, ki je bil tega zmožen, je bil dalmatinski bogoslovec Zorič. Vsi drugi smo pa grabili po stolih, da bi z bolj krepkim dokazom podprli resnico in pravico.

(Se bo nadaljevalo)

Skupna evharistična slavnost v Gorici

Letos je bilo sklenjeno, da v samem mestu Gorici zaradi določenih težav, ki jih prinaša s seboj spreved po mestnih ulicah, ne bo običajne evharistične procesije; nadomestila naj bi jo evharistična slovesnost na Travniku pred cerkvijo sv. Ignacija. Slovesnost naj bi združila v eno družino obe narodnostni skupini v mestu, saj je prav sv. Evharistija vez edinosti med kristjani.

Slabo vreme je bilo vzrok, da se je vsa svečanost izvršila v cerkvi sv. Ignacija ob 7. uri zvečer. Slovenski verniki so zavzeli mesto na listni strani nasproti prižnice. Ni jih bilo malo kot se je to lahko spoznalo iz močnega ljudskega petja. Naši ljudje so zapeli dve pesmi: »Oče večni na oltar« v začetku sv. maše in nato pri obhajilu »Ponižno tukaj poklekimo«.

Ni pa bilo to pot tako lepo kot je bilo lani na dan sv. Marka, 25. aprila v oglejski baziliki, ko se je celo več italijanskih izobražencev izrazilo, da je prvič prišel v naši škofiji do veljave v polni meri ekumenski duh, ki ga zadnji koncil toliko poudarja in sta se obe narodnostni skupini čutili enakovredni. V oglejski baziliki sta bila namreč prebrana tako berilo kot evangelij v obeh jezikih, g. nadškof pa je naslovil na slovenske vernike izbrane in tople besede. Tudi peli smo mnogo več kakor v cerkvi sv. Ignacija.

Obletnica smrti prof. M. Fileja

Ob sedmi obletnici smrti prof. Mirka Fileja je bila v cerkvi sv. Ivana v Gorici sv. maša zadušnica. Daroval jo je msgr. Močnik ob asistenci dr. Humarja, ki je imel ob evangeliju lep govor. Poudaril je, kako imajo pri nas Slovenci prav duhovniki glavno zaslug za naš kulturni razvoj. Prešerna bi danes ne poznali, če bi ne bilo Slomška, ki je naše ljudi učil brati in če bi se pred njim ne bilo svetih bratov Cirila in Metoda, ki sta poleg sveste vere prinesla našim pradedom tudi pisano besedo. Vse do današnjih dni so prav duhovniki največji budniki narodne in kulturne zavesti med Slovenci. Tak je bil tudi pokojni prof. Mirko Filej, ki nam je zapustil samega sebe v svojih božjih in narodnih spievih. Ko molimo danes zanj, je zaključil dr. Humar, spomnimo se na vse tiste, ki njegovo delo med na-

sim narodom nadaljujejo, duhovniki, organisti, pevovodje, igralci, pevci, vseh, ki nas s svojo žrtvijo plemenitijo in naš narod bogatijo z neminljivimi dobrinami.

Zbor »Lojze Bratuž«, ki ga je pok. profesor s tako ljubeznijo vodil, je na koru pel mašo za mrtve. Po maši so bile še molitve za rajne.

Klanjščkova osebna razstava v »Pro Loco«

Te dni razstavlja v dvorani »Pro Loco« slikar Vladimir Klanjšček. Doma je iz Steverjana, ima 25 let, končal je slovensko učiteljsko šolo v Gorici in sedaj študira na višji pedagoški šoli v Ljubljani (likovni odsek).

To je prva njegova osebna razstava, precej pisana in na prvi pogled še ne dovolj prečiščena, saj so razstavljena dela med seboj zelo različna. V nekem oziru je razstava kratka retrospektiva Klanjščkovega dosedanjega iskanja, ki se je pred leti začelo z nekoliko prenapelnim teženjem k abstrakciji, o kateri pa sam še ni bil dovolj prepričan: vzvalovane barvne mase, ki naj bi bile vsebina njegove prve interpretacije Brd. In vendar čutiš, da je v teh prvih delih seme slikarja, ki bo nujno nekam kličilo...

Poznejši pogledi na iste pokrajinske izreze so popolnoma drugačni, na videz bolj »nazadnjaški«, a če jih bolj od blizu pogledaš, ugotoviš, da so bolj dozoreli: gre predvsem za barvno vsebino, ki je v ozadju in sploh prvinsko siva, mrzla, zimska, iz nje pa izstopa npr. samotna beka, ki moli svoje neboljlene, žareče šibe v praznino in s tem izraža svoje hotenje do življenja. Pesem samote, oblikovno morda še ne povsem dognana, ki pa obeta izredno zanimiv razvoj.

Tudi kar je kraških motivov izhajajo iz istega razpoloženja, čeprav se mi zdi, da niso še dovolj poglobljeni.

Vinogradi so verjetno najnovejša in najtopplejša sestavina Klanjščkovih briških motivov: oblikovno so najbolj prečiščeni in skladni, vendar pa ima človek vtis, da ni v njih dovolj osebne prisotnosti.

Pričujoča razstava pa potrjuje, da Klanjšček prekipeva od notranjega bogastva, ki ga bo nujno gnalo k neprestanemu oblikovanju in poglobljanju svoje izpovedi.

—n—

Ob nadškofovi petindvajsetletnici

Dne 3. junija, ob 25-letnici mašništva nadškofa msgr. Cocolina, je bila v cerkvi Srca Jezusovega zelo lepa slovesnost. Gospod nadškof je ob asistenci visokih cerkvenih osebnosti in ob navzočnosti velikega števila goriških vernikov opravil svojo srebrno mašo. Vse se je izvršilo zelo preprosto, a zato tem bolj doživeto in prisrčno. Bilo je to nekako družinsko srečanje otrok z dobrim očetom. To smo vsi čutili, ki smo prisostvovali tej slovesnosti. Tudi petje je bilo preprosto, a lepo.

Ob evangeliju je nadškof spregovoril svojim vernikom tople besede vzpodbude in hvaležnosti, da so se udeležili njegove zahvalne maše ob petindvajsetletnici mašništva. Kajti prva zahvala, je rekel, gre Bogu in staršem, ki so mu dali življenje. Spomnil se je svojih predstojnikov, sošolcev, nadškofa Margottija, ki ga je posvetil, svojih prvih in nadaljnjih služb po raznih farah in odgovornega mesta kot goriški nadškof. Prosil je, naj mu bomo še nadalje zvesti in naj ga v tem težkem poslanstvu podpiramo.

Po sv. maši je g. nadškof hotel sam razdeliti spominske podobice vernikom. Vsak je iz njegovih rok prejel podobico in slišal besede zahvale, da je prišel k njegovim maši. Ta njegov ponižni »hvala« je segel vsem do srca. Spominska podobica predstavlja detajl v mozaiku oglejske bazilike: Dobri pastir z ovčko na ramni in spodaj nadškofovo geslo: Molite bratje, da bo moja in vaša daritev prijetna Bogu, Očetu vsemogočnemu; na drugi strani pa še napis: »Peter Cocolin, goriški nadškof ob 25-letnici svojega mašniškega posvečenja. Hvaležen Gospodu za dar duhovništva prosi svojo nadškofijsko družino nenehne molitve in dobrih del, da bo naša Cerkev prenovljena v Kristusu rastla v ljubezni in se izpopolnjevala v edinosti.«

Lepe slovesnosti se je udeležilo tudi precejšnje število slovenskih vernikov.

ZA KMETOVALCE

Ce vino rjavi

Letos se pogosto dogaja, da vino, ko ga odtočimo, kaj hitro porjavji, duh in okus pa se mu poslabšata. Če tako vino previdno natočimo v kozarec, bo začelo rjaveti od zgoraj navzdol in dobilo vse temnejšo barvo.

Zakaj rjavijo vina na zraku? Prvo krivdo nosijo čreslovinaste snovi, potem pa še druge manj znane. Ko pridejo te snovi v dotik z zrakom, se vežejo s kisikom, to se pravi, se oksidirajo in spremenijo barvo. Pri tem lahko pomagajo encimi oksidaze ali tudi ne. Zelo rada porjavijo vina iz gnilega grozdja. Tudi vino iz zdravega grozdja porjavji, če nismo z njim pravilno ravnali in ga pustili predolgo vreti na tropinah. Prav tako usodo doživi zdravo vino, če ga pretočimo v sod, v katerem je bilo porjavelo vino in sode prej nismo razkužili.

Kako zdravimo porjavitev? Vino zdravimo preden porjavji. Zato ga odtočimo v kozarec in ga opazujemo en dan. Če porjavji, lahko z njim ravnamo na dva načina: ali ga pretočimo brez dostopa zraka v močno žveplan sod ali pa mu dodamo kalijevega metabisulfita in ga pretakamo čez kak teden.

V trgovini dobimo različna sredstva za preprečitev porjavitve. Vsa ta sredstva vsebujejo predvsem glavno snov, t.j. kalijev metabisulfit, ki prepreči delovanje oksidaze. Najdemo pa v teh pripravkih tudi druge snovi. Med temi je tanin ali čreslovina, ki pomaga, da se vino očisti; veže se namreč z beljakovinami in se usede na dno sode. Enak pomen ima bentonit, t.j. rudninski prašek, katerega pa odsvetujejo za rdeča vina, ker lahko kvarno vpliva na barvo. Tudi kazein, ki ga najdemo v nekaterih pripravkih pomaga pri bistenju vina. Med raznimi sestavinami zasledimo v teh pripravkih tudi citronske in vinske kisline (acido citrico, tartarico), ki sta koristni za tista vina, ki vsebujejo malo kisline kot npr. vina iz močno zrelega grozdja. Te kisline so tudi koristne kadar moramo krepko žveplati s kalijevim metabisulfitom; tako vrne moč vino njegovo pravo mero kislin, ki mu dajejo prijeten in svež okus. Nekateri pripravki vsebujejo tudi vitamin C pod imenom »acido ascorbico«. Ta dodatek je koristen v primerih, ko je vino zaradi prekomernega zraččenja izgubilo precejšen del svojega naravnega vitamina C. Vsa ta sredstva prej raztopimo v malo vina in jih nato v močnem curku vlijemo v sod, da se dobro pomešajo z ostalim vinom. Čez kak teden se bo vino zbristilo in takrat ga pretočimo.

ŠPORT

Letošnjega promocijskega odbojbarskega prvenstva se bodo udeležile štiri ekipe. Od teh so kar tri slovenske: Velox in Juventina iz Standreža in Brda iz Steverjana. Posebno smo zadovoljni nad prisotnostjo ekipe Brda, ki deluje v okviru društva »F. B. Sedej« iz Steverjana in ekipe Velox, ki deluje v društvu »Standrež«.

Tako smo tudi po naših vaseh prebili led in začeli s sistematično gojitvijo športa.

V Steverjanu so, kar se tiče športa, povsem zaorali v ledino. Ustanovili so športno združenje Brda. Organizirali so mladinske tekme doma in se udeležili pokrajinskih tekem tako v lahki atletiki kot v odbojki. Aldo Mačus je dosegel tretje mesto v metu kroglice. Sedaj se bo prva odbojbarska ekipa udeležila promocijskega prvenstva. Seveda je šele začetek, toda dobra volja naših fantov veliko obeta. K temu pripomore tudi dejstvo, da imamo sedaj v Zupnijskem domu lepo in veliko dvorano, kjer se lahko fantje vadijo. Za ekipo Brda bodo igrali naslednji atleti: Aldo Mačus, Klavdij Fator, Ivan Maraž, Dušan Skorjanc, Simon Komjanc, Bruno Hlede, Edi Hlede, Mirko Humar, Marjan Terpin, Miljan Maraž. Spored tekem pa je naslednji: 11. junija Brda: Velox; 14. junija Brda: Torriana; 15. junija Velox: Juventina. 16. junija Velox: Torriana. 16. junija Brda: Juventina; 18. junija Brda: Velox; 20. junija Brda: Torriana; 21. junija Velox: Juventina; 23. junija Velox: Torriana; 25. junija Brda: Juventina.

OBVESTILA

Kolonija SLOKAD v Dragi. Vodstvo javlja, da bodo te dni poslana vabila družinam, ki so svoje otroke že v šoli vpisale za kolonijo. Družine so naprosene, da se čimprej javijo v ulici Donizetti 3, prvo nadstropje. Če kdo ni tega storil v šoli in želi, da uživa njegov otrok mirne in zdrave počitnice pod dobrim varstvom, naj se javi na »Ufficio colonie« na tržaški prefekturi, trg Unità. Pojasnila lahko

S.K.P.D. »MIRKO FILEJ« V GORICI vabi na

ORGELSKI VEČER

ki bo v torek 24. junija ob 21^h v goriški stolnici. Prof. Hubert BERGANT bo izvajal skladbe starih in novjših mojstrov.

dobite na tel. 226117. Začetek kolonije bo skoraj gotovo že 1. julija. V prvi izmeni bodo deklice.

Zupnija sv. Marije Magdalene v Bazovici se raduje ob prazniku prvega sv. obhajila svojih 16 malih župljanov in vabi vse člane župnijskega občestva k lepi udeležbi. Prvo sv. obhajilo bo to nedeljo, 15. junija ob 9. uri.

Se tretji tečaj duhovnih vaj za duhovnike na Sveti gori. Poleg tečajev v juliju in avgustu bo tudi še tretji tečaj v septembru, in sicer od 15. do 18. septembra. Gg. duhovniki naj se vsaj deset dni prej pismeno prijavijo rektorju svetogorskega svetišča p. Martinu Percu OFM.

Slovenske oddaje na vatikanskem radiu so od 1. junija vsak dan ob 19.00 na kratkih valovih 6190, 7250 in 9645 kilohertzov ali 48.47, 41.38 in 31.10 m ter na srednjem valu 1529 kilohertzov ali 196.2 m.

DAROVI:

Za Zavod sv. Družine: Pahor Marija ob prvi obletnici moževe smrti 5.000; Molar-Filej Marija ob obletnici nečakinje Ite Molar 5.000 lir; v spomin pok. Cumar Katarine 1.000 lir.

Za Slomskov dom v Bazovici: Marija Ražem ob obletnici smrti mame 5.000, svatje ob poroki Karla Kalca in Magde Mahnič 38.100, novoporočenec Svetko Gojč iz Gropade 4.000, ob krstu Dušana Renčel 7.000, Angelica Križmančič 1.000, novoporočenca Igor Oblak in Sonja Racman 3.000, svatje ob poroki Lucijana Šau in Marije Schwamberger 7.600, svatje ob poroki Srečka Paulina in Eme Križmančič 11.800, svatje ob poroki Ksaverija Kočvar in Aleksandre Marc 6.800; M. R. 1.000.

Za Marijanišče: Marija Avber, Samatorca; N. N., Trst, mesečni prispevek 1.000 lir. *Vsem plemenitim dobrotnikom Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!*

Širite „Katoliški glas“

Spored od 15. do 21. junija 1969
Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15
Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Oddaja za najmlajše: L. Capuana; »Scorpiondu«. Tretja oddaja. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. 15.30 A. Campanile: »Pokojni Piero«. Komedija v treh dejanjih s prologom. 18.45 Operetne melodije. 19.15 Sedem dni v svetu. 20.30 Bednarik: »Pratika«.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kalanova: »Pomenek s poslušavkami«. 13.30 Glasba po željah. 18.30 Zbor »G. Schiff« iz Chiopris-Visconeja. 21.25 Romantične melodije. 22.00 Slovenski solisti.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Ploščice za vas. 19.10 Trst v delih štirih velikih predstavnikov svetovne književnosti (3): »Stendhal«. 19.45 Zbor »Vasilij Mirka«. 20.35 Strauss: »Salomas«, glasbena drama v 1 dejanju.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst. 17.35 R. De Benedetti: »Pionirji elektrike (3) Francesco Redi raziskuje električne ribe (1666)«. 18.30 Slavnostni pevci v tržaških gledališčih. 19.10 Lupinc: »Higiena in zdravje«. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.20 Za mlade poslušavce: Razkušane pesmi. 17.55 Kako in zakaj. 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. Izvaja orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane. 19.10 Pisani balončki, radijski tehnik za najmlajše. 20.35 Jack London: »Mala gospa velikega doma«. Igrajo člani Slovenskega gledališča v Trstu. 21.40 Godalni ansambel in zbor »Cambridge«.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Lokar: »Blagozanstvo za domačo rabo. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri. 17.35 R. De Benedetti: »Pionirji elektrike (4) Stefan Gray zgradi prvo električno napeljava (1729)«. 17.55 Sloveščina za Slovence. 19.10 Radijska univerza: G. Budal: Naš Kras (3) »Kraški pojavi in pretakanje podzemskih vod«. 19.45 »Beri, beri rožmarin zeleni«. 20.50 Koncert operne glasbe. 22.00 Trije madrigali za glas in lutnjo. 22.15 Zabavna glasba.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 16.30 Bevk: »Kresna noč«. Dramatizirana povest. Četrta oddaja. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 17.30 Za mlade poslušavce: Od šolskega nastopa do koncerta. 17.45 Lepo pisanje, vzori in zgledi mladega rodu. 18.00 Moj prosti čas. 18.30 Zenski vokalni kvartet iz Ljubljane. 19.10 »Družinski obzorje«. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Josip Ogrinc: »Kje je meja«. Veseloigra v enem dejanju. 21.30 Vabilo na ples. 22.30 Zabavna glasba.

★

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 15. do 21. junija 1969

Nedelja: Prvi: 11.00 Sv. maša. 12.00 Verska oddaja. 21.00 Zadnje novice. — Drugi: 21.15 Settevoci. 22.20 Smrt izdelana, film.

Ponedeljek: Prvi: 13.00 Tretja starost. 21.00 Marija Skotska, film. — Drugi: 21.15 Sto po sto. 22.15 Evrovizija: Simfonični koncert na Dunaju.

Torek: Prvi: 18.45 Vera danes. 21.00 Sior Todero brontolon. — Drugi: 21.15 Srečanja 1969. 22.15 Belfagor.

Sreda: Prvi: 18.45 Sročenje mnenj. 21.00 Srce zemlje. — Drugi: 21.15 Ameriška glasbena komedija: Je vedno lepo vreme.

Četrtek: Prvi: 22.00 Sindikalna tribuna. — Drugi: 21.15 Geminus.

Petek: Prvi: 18.45 Koncert kvarteta N. Paganini. 21.00 TV 7. 22.00 Zgodbe Marije Magdalene Bach. — Drugi: 21.15 Metalci nočev, komedija. 22.15 Tretji dan.

Sobota: Prvi: 18.45 Ura Japonske. 21.00 Ta večer: Gino Bramieri. 22.15 O vas pravijo... — Drugi: 21.15 Marianna Sirca.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Ves mesec junij so na prodaj srečke (po 200 lir) 3. loterije za Mladinski dom (oratorij) v Doberdolu: na upravi Kat. glasa, pri gg. župnikih, pri poverjenikih in v javnih lokalih. Morda Vas letos čaka sreča. Poskusite! AVTO FIAT 500, pomivalni stroj, umetniška slika, kolo, električni čistilec, gramofon, itd., itd.

Vesela doberdobska mladina vam kliče: Pridite 6. julija k nam!

Inž. Janko Košir